

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΠΛΑΤΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΘΑΙΚΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΤΟΜΟΣ Ζ΄.

Ὁδε δέστι περὶ θεῶν καὶ θεοτόκων διόφρωντα
βουλεύμετο ἢ περὶ παιδείας καὶ αὐτοῦ καὶ
τῶν αὐτοῦ υἱῶν. (Πλάτ. Πράγμ.).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Χ. Ν. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ

1884

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΑΙΡΝΙΔΙΩΝ ΔΙΑ ΜΙΚΡΑΣ ΣΦΑΙΡΑΣ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΑΡΧΑΙΟΙΣ.

(Συνέχεια ἴδε προηγ. φυλλάδιον).

Καὶ αὗται ἀνεπτύχθησαν κατὰ τὴν πρόοδον τῆς παισιᾶς ὅλως ἀφ' ἐαυτῶν, εὐθύς δὲ ἔκρινεν ὅτι ὡς ὁ μέχρι Σκύρου προτρέχων παίκτης τὴν σφαῖραν, ἀντὶ νὰ ρίπτῃ πλάγιως εἰς τοὺς ἐναντίους, ὁρθῶς ἔρριπτε πρὸς τὰ ἄνω, ὅπως αὐτὸς πάλιν δυνηθῇ νὰ τὴν λάβῃ. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀμφοτέραι αἱ μερίδες ὥρμων ἐπ' αὐτὴν ὅπως διαφιλονεικήσωσι τὴν σφαῖραν, καὶ αὐτὴν ταύτην συναρπάσωσι· ὅστις τέλος κατάρθου τοῦτο, ἐγίγνετο ὁ ἐπόμενος *Medicurreus*.

Ἄν λάβωμεν ὑπ' ὄψει διὰ τῶν σωζομένων εἰδήσεων τὸν σχεδὸν ὅμοιον χαρακτήρα ἀμφοτέρων τῶν παιδιῶν, δὲν πρέπει πλέον νὰ παραξενευώμεθα, νομίζω, ἂν ὁ Ἀθηναῖος λέγῃ ὅτι τὸ κατὰ τὴν σφαῖραν (ἀρπαστὴ) καλούμενον Ἀρπαστὸν καὶ Φενίνδα καλεῖται, καὶ ὅτι οὗτος τοῦτο ἀκριβῶς πρὸ πάντων ἐκτιμᾷ. Πράγματι ἀμφοτέραι αἱ παιδιαί, ὡς νομίζω ὅτι ἀπέδειξα, εἶνε οὐσιωδῶς αἱ αὐταί. Περὶ τοῦτου συμφωνεῖ καὶ ἰδιαζόντως ἢ ἄλλως παράξενος περίστασις ὅτι καὶ ὁ Πολυδεύκης καὶ ὁ Εὐστάθιος κατὰ τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν καθ' ἕκαστον ὀνομάτων παραλείπουν τὸ τοῦ Ἀρπαστοῦ, ἐνῶ αὐτὸ ὡς ἐστὶν εἰκάσαι ἐξ ἄλλων χωρίων, ἀναμφιβόλως γινώσκουσιν. Ὁ Ἀρτεμίδωρος καλεῖ τὴν παιδιὰν ταύτην ἐν τοῖς ὀνειροκριτικοῖς του, 1,57 ῥητῶς Ἀρπαστόν, ὁ δὲ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς, ὡς εἶδομεν, Φενίνδα, καίτοι ἀμφοτέροι σχεδὸν ἦσαν σύγχρονοι.

Τέλος ἡ ταυτότης ἀμφοτέρων τῶν παιδιῶν στηρίζεται ἔτι καὶ ἐπὶ τῆς παρὰ Γαλανῷ ἐπναιλημμένως ἀπαντώσης τριπλῆς διαιρέσεως τῶν ἀσκήσεων διὰ τῆς μικρᾶς σφαίρας εἰς εὐτόνα, ταχέα χωρὶς εὐτόνιας καὶ βίας καὶ σφοδρά (Γαλ. XI. σ. 139). Εἰς τὴν πρώτην τάξιν, ἥτις χαρακτηρίζεται ὡς

ἤσυχος καὶ ὀλίγον κοπιώδης ἀνήκουσιν εἰς παιδιὰν μεταξὺ δύο, ἐκ τοῦ γένους *adadum* καὶ *expulsim ludere*. Εἰς τὴν δευτέραν, καθ' ἣν τὸ τρέχειν, εἶνε τὸ κύριον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ λαμβάνειν τὴν ρίπτομένην σφαῖραν, ἡ κόπωσις ἐκ τοῦ ρίπτειν ἦτο σχετικῶς μικρά, διότι μόνον εἰς ἐγκείμενῳ ἡδύνατο νὰ φθάσῃ εἰς τοῦτο, ἀνῆκεν ἡ Ἑπίσκορος καὶ εἰς τὴν τρίτην τέλος ἦτις ἐνεκα τοῦ ἀδιακόπως περιτρέχειν, τῆς συνεχοῦς βολῆς, καὶ τῆς μετὰ τούτου συνδεδεμένης πάλης προξενεῖ σπουδαῖον μέγαν κόπον, ἀνῆκεν τὸ ὑφ' ἡμῶν χαρακτηρισθὲν Φενίνδα-Ἀρπαστόν. Δὲν εἶνε δὲ τυχαῖον ἂν καὶ ἡ διαίρεσις τῶν τριῶν ἡλικιῶν μεταξὺ τῶν εἰρημένων παιδιῶν συνάδῃ πρὸς ταύτην τὴν τριπλῆν διαίρεσιν. Τὸ ἤσυχον πρῶτον εἶδος τῆς παιδιᾶς, λέγει ὁ Γαληνός, ἀρμόζει κυρίως εἰς παῖδας, καὶ ἀσθενεῖς γέροντας, ἡ Ἑπίσκορος καλεῖται καὶ Ἐφηβική ἐπειδὴ ἐπαίζετο ὑπὸ τῶν ἐφήβων, καὶ περὶ τοῦ τρίτου λέγει Κλήμης ὁ Ἀλεξ. ὅτι οἱ ἄνδρες ἐπαίζον τοῦτο.

Κατὰ ταῦτα ἡ ἔρευνα ἡμῶν δύναται νὰ διαταχθῇ ἐν τῷ ἐπομένῳ πίνακι οὕτως:

(ἀκολουθεῖ)

Ε. Γ.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΙΓ'.

Μία Ἑνετικὴ λίτρα (χονδρὴ κοινῶς καλουμένη) μὲ πόσα δράμια ἰσοδυναμεῖ;

Πῶς δύναται τις νὰ τρέπη ἑνετικὰς λίτρας εἰς ὀκάδας καὶ τὰς ὀκάδας εἰς λίτρας, χωρὶς νὰ μεταχειρίζηται πολλάς πράξεις; — 500 λίτραι σταφίδος πόσας ὀκάδας ἀποτελοῦσι; — 375 ὀκάδες πόσας λίτρας φέρουσι;

ΙΔ'.

Πατήρ τις ζητήσας παρὰ φίλου πληροφορίας περὶ τῆς προόδου τοῦ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἐμπορευομένου υἱοῦ του, ἔλαβε τὴν ἐξῆς ἀπάντησιν. «Αἱ ἐργασίαι βαίνουσιν ἄριστα· μετὰ τρεῖς Ὀλυμπιά-